

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра англійської мови

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА) ДЛЯ АСПІРАНТІВ»

(нормативна)

рівень вищої освіти _____ третій (освітньо-науковий) _____

галузь знань _____ 05 «Соціальні та поведінкові науки» _____

спеціальність _____ 051 «Економіка» _____

освітня програма _____

спеціалізація _____

вид дисципліни _____ нормативна _____

факультет _____ іноземних мов _____

2019 / 2020 навчальний рік

Розробник

Шамаєва Ю. Ю.

– доцент кафедри англійської мови, кандидат філологічних наук, доцент

ВСТУП

Силабус обов'язкової навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) для аспірантів» складена відповідно до освітньо-професійної програми з підготовки здобувачів вищої освіти за ступенем доктора філософії (аспірантів) за спеціальністю 051 – Економіка.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є граматики та лексика англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни складається з 5 змістових тем.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Англійська мова спеціального вжитку» є забезпечити розвиток мовленнєвих умінь аспірантів для ефективного використання англійської мови у професійних та академічних цілях.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є поширення знань аспірантів стосовно особливостей використання англійської мови у професійному та академічному дискурсах і подальше формування системи мовленнєвих умінь із залученням головних стратегій опрацювання аутентичного англомовного матеріалу в галузях академічного читання, письма, мовлення та спілкування.

1.3. Кількість кредитів: 10 для денної та заочної форми навчання.

1.4. Загальна кількість годин: 300 для денної та заочної форми навчання.

1.5. Заплановані результати навчання: Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, аспіранти мають досягти таких результатів навчання: розуміти аутентичні англомовні тексти академічного та професійного змісту; презентувати детальну професійну інформацію, вживаючи відповідну термінологію; залучатися до дискусій, висловлювати свою думку стосовно змісту та форми матеріалу, що обговорюється; продукувати тексти академічного та професійного спрямування.

Компетентності, що мають бути сформовані:

- здатність спілкування іноземною мовою в конкретній професійній/фаховій сфері з урахуванням особливостей використання професійної/фахової лексики;
- уміння описати результати дослідження, викласти думку, повідомити про основні положення наукового дослідження;
- володіння навичками академічного спілкування іноземною мовою, в тому числі викладу результатів наукового дослідження;
- здатність сприймати та обробляти новітню фахову інформацію із наукових джерел іноземною мовою;
- лінгвістична, соціолінгвістична, соціокультурна, прагматична та риторична компетентності для забезпечення ефективного професійного спілкування іноземною мовою у науковому та академічному середовищі.

Знання:

- лексичні, граматичні, стилістичні та структурні особливості іншомовної наукової літератури;
- термінологія галузі наукового дослідження;

- граматичні структури, що є необхідними для адекватного вираження відповідних ідей та понять, а також для розуміння і продукування широкого спектру текстів у науковій сфері (усно та письмово).

Уміння і навички:

- користуватися граматичними зворотами, специфічними для наукової комунікації іноземною мовою;
- володіти типовими для наукової комунікації лексико-синтаксичними моделями; креативно використовувати оптимальний набір лексики та граматичних конструкцій при складанні наукових текстів різних типів (статей, анотацій, резюме, монографій, тез, доповідей на конференціях і т.ін.);
- виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з відповідної галузі науки;
- диференціювати різні типи наукових текстів та структурувати їх відповідно до чинних міжнародних стандартів;
- усно та письмово представляти наукові результати іноземною мовою відповідно до вимог міжнародних стандартів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Проблемні питання з граматики: Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник Participle I (форми). Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II (форми). Часи дієслів групи Perfect (Active Voice). Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції. Слова-замісники. Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення. Типи пірядних речень. Непряма мова. Узгодження часів. Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Умовний спосіб.

Тема 2. Аналітичне читання: тексти за фахом.

Тема 3. Усна практика: Бесіда з теми наукового дослідження. Реферування аутентичних текстів за фахом.

Тема 4. Індивідуальне читання: Аутентичні тексти за фахом (обсяг 600 000 друкованих знаків).

Тема 5. Письмова практика. Особливості англійської пунктуації в академічному письмовому дискурсі. Структурні та змістовні аспекти наукових есе, анотацій. Написання анотацій до наукових статей.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
Тема 1	70	-	30	-	-	40	70		10			60
Тема 2.	60	-	30	-	-	30	60		10			40
Тема 3.	20		10			10	20		2			30
Тема 4.	120		40			80	120		12			104
Тема 5.	30		10			20	30		2			30
Усього годин:	300	-	120	-	-	180	300		36			264

4а. Темі практичних занять (для денної форми навчання)

	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Артиклі.	1
1.2.	Прийменники. Займенники.	1
1.3.	Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.	1
1.4.	Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння прикметників та прислівників.	1
1.5.	Числівник.	0,5
1.6.	Словотворення.	1
1.7.	Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice).	1
1.8.	Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень.	1
1.9.	Дієприкметник Participle I. Часи дієслів групи Continuous (Active Voice).	1
1.10.	Дієприкметник Participle II. Часи дієслів групи Perfect (Active Voice).	1
1.11.	Безособові речення. Конструкція thereis, thereare. Емфатичні конструкції.	1
1.12.	Слова-замісники.	0,5
1.13.	Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (PassiveVoice). Особливості вживання речень у пасивному стані.	3
1.14.	Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення.	1
1.15.	Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень.	1

1.16.	Непряма мова. Узгодження часів.	1
1.17.	Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції).	2
1.18.	Незалежний дієприкметниковий комплекс.	1
1.19.	Інфінітив, його форми та функції.	2
1.20.	Суб'єктний інфінітивний комплекс. Об'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	2
1.21.	Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.	2
1.22.	Модальні дієслова.	2
1.23.	Умовний спосіб.	2
2.	Аналітичне читання	30
3.	Усна практика	10
4.	Індивідуальне читання	40
5.	Написання анотацій до наукових статей	10
Усього годин:		120

46. Теми практичних занять (для заочної форми навчання)

	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.	1
1.2.	Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Числівник. Словотворення	1
1.3.	Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень.	1
1.4.	Дієприкметник Participle I. Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II. Часи дієслів групи Perfect (ActiveVoice).	1
1.5.	Безособові речення. Конструкція thereis, thereare. Емфатичні конструкції. Слова-замісники. Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані.	1
1.6.	Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень. Непряма мова. Узгодження часів.	1
1.7.	Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Незалежний дієприкметниковий комплекс.	1
1.8.	Інфінітив, його форми та функції. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Об'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	1

1.9.	Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.	1
1.10.	Модальні дієслова. Умовний спосіб.	1
2.	Аналітичне читання	10
3.	Усна практика	2
4.	Індивідуальне читання	12
5.	Написання анотацій до наукових статей	2
Усього годин:		36

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма	Форма контролю
I семестр				
1	Граматика: Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Часи дієслів групи Indefinite (ActiveVoice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник ParticipleI (форми). Часи дієслів групи Continuous (ActiveVoice). Дієприкметник ParticipleII (форми). Часи дієслів групи Perfect (ActiveVoice). Безособові речення. Конструкція thereis, thereare. Емфатична конструкція itis (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції. Слова-замісники.	20	10	Поточний контроль
2	Підготовка до аналітичного читання	15	10	Поточний контроль
3	Підготовка до усної практики за темою наукового дослідження	5	15	Поточний контроль
4	Індивідуальне читання	80	104	Залік
5	Написання анотацій до наукових статей	10	15	Поточний контроль
	Разом за I семестр	130	154	

II семестр				
1	Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень. Непряма мова. Узгодження часів. Дієприкметник Participle I і Participle II (форми та функції). Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Умовний спосіб	20	50	Поточний контроль
2	Підготовка до аналітичного читання.	15	30	Поточний контроль
3	Підготовка до усної практики за темою наукового дослідження	5	15	Поточний контроль
4	Написання анотацій до наукових статей	10	15	Поточний контроль
5	Разом за II семестр:	50	110	

6. Методи поточного контролю навчальних здобутків аспірантів:

Тема 1 – письмовий тестовий контроль.

Тема 1 та Тема 2 – лексико-граматичний переклад.

Тема 3 – усне опитування, доповіді.

Тема 4 – усне опитування, презентації, підготовка до усної доповіді на конференції

Тема 5 - письмове опитування (перевірка анотацій до наукових статей за фахом), лексико-граматичні переклади, складання есе, підготовка матеріалів конференції англійською мовою.

7. Схема нарахування балів

I семестр

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

РОБОТА У СЕМЕСТРІ	ЗАЛІК
60	40
15 балів – відвідування занять (0,5 балів за 1 заняття для денної форми навчання; 1,15 балів за 1 заняття для заочної форми навчання) 45 балів – а) 20 балів – усний переклад автентичних текстів за фахом (підготовлене індивідуальне читання); б) 25 балів усне анотування англійською мовою автентичних текстів за фахом * Опрацювання протягом семестру з поточною перевіркою викладачем індивідуального читання (600000 др.знаків), що фіксується у заліковій книжці з прийому позааудиторного читання з англійської мови, є допуском до заліку	20 балів – 4 письмові анотації англійською мовою протягом семестру (5 балів за кожену). 20 балів – лексико- граматичні тестові завдання рівня С 1 на множинний вибір(1 бал за кожену вірну відповідь)

II семестр

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

РОБОТА У СЕМЕСТРІ	ІСПИТ
60	40
15 балів – відвідування занять з опрацюванням лексико-граматичного матеріалу рівня С1 та роботою з текстами рівня С1 формату IELTS(0,5 балів за 1 заняття для денної форми навчання; 1,5 балів за 1 заняття для заочної форми навчання) 10 балів – лексико-граматичні тести на множинний вибір (2 за 5- бальною шкалою, помножені на коефіцієнт 2) 35 балів – а) написання матеріалів конференції англійською мовою (5-7 сторінок / 8000-10000 др. зн.) за темою наукового дослідження з публікацією у відповідному збірнику матеріалів конференції (20 балів); б) участь у конференції англійською мовою у поточному навчальному році (усна доповідь), що підтверджується відповідним сертифікатом (15 балів). *Пропонується участь у Всеукраїнській науковій конференції з міжнародною участю «Academic and Scientific Challenges in the 21 st Century», що організується кафедрою англійсько мови факультету іноземних мов ХНУ ім. В.Н.Каразіна у рамках реалізації проекту 2.10 «Англійська мова в освітньому просторі» Стратегії розвитку університету на 2019-2025 роки. Приймаються й результати участі в інших конференціях відповідного рівня.	10 балів – лексико-граматичний тест рівня С 1 на множинний вибір (20 питань). За кожну вірну відповідь нараховується 0,5 балів. 10 балів – читання рівня С1 у форматі IELTS(20 контрольних питань x 0,5) – 2 тексти: текст А (10 питань (7 питань TFNG + 3 питань на заповнення пропусків лексичними одиницями з тексту); Текст В (3 питання на множинний вибір + 4 питання на заповнення пропусків лексичними одиницями з тексту). 10 балів – співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху. Оцінюється за 5- бальною шкалою з коефіцієнтом 2. 10 балів – письмова анотація англійською мовою тексту загальнонаукового характеру українською мовою. Оцінюється за 5- бальною шкалою з коефіцієнтом 2.

ПРИМІТКА:

Фінальна оцінка за іспит виводиться шляхом додавання балів за кожну з 4-х частин (за 10-бальною шкалою кожна) за умови, що здобувач отримав не менш 5 балів за кожен з видів роботи. Якщо хоча б за один з компонентів іспиту здобувач отримав менше 5 балів, екзамен вважається не складеним.

Структура, зміст та критерії оцінювання іспиту з іноземної мови:

Перша (письмова) частина екзамену складається з:

- 1) лексико-граматичного тесту на множинний вибір (20 питань). Час виконання – 30 хвилин;
- 2) читання рівня С1 у форматі IELTS (20 питань). Час виконання – 40 хвилин.

Друга частина екзамену складається із:

- 1) співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху;
- 2) письмової анотації англійською мовою тексту загальнонаукового характеру українською мовою. Обсяг тексту для анотування – 2000-2500 друкованих знаків.

Обсяг анотації – 500 знаків. Час виконання – до 40 хвилин.

Критерії оцінювання:

1) Лексико-граматичного тесту на множинний вибір (20 питань)

Кількість штрафних балів	Оцінка
0	10
1	9,5
2	9
3	8,5
4	8
5	7,5
6	7
7	6,5
8	6
9	5,5
10	5
11	4,5
12	4
13	3,5
14	3
15	2,5
16	2
17	1,5
18	1
19	0,5
20	0

За одну невірну відповідь зараховується 0,5 штрафних балів. Максимальна кількість балів – 20.

2) Читання рівня C1 у форматі IELTS (20 питань x 0,5) – 2 тексти: текст А (10 питань (7 питань TFNG + 3 питань на заповнення пропусків лексичними одиницями з тексту); Текст В (3 питання на множинний вибір + 4 питання на заповнення пропусків лексичними одиницями з тексту).

3) Співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження та фаху:

Критерії, за якими оцінюється усна відповідь	Оцінка
Аспірант надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Аспірант коректно використовує лексичні та граматичні одиниці.	5

Аспірант надає повну, зрозумілу, зв'язну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 5) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Аспірант коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	4
Аспірант надає інформацію, стосовно свого наукового дослідження, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові аспірант робить значну кількість (більше 5) помилок у вимові, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Аспірант використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 3 серйозних помилок кожного типу).	3
Аспірант не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	2

3) Письмової анотації англійською мовою україномовного тексту загальнонаукового характеру. Обсяг анотації – 500 знаків.

	Оцінка
Анотація за обсягом є достатньою (500 +/- 10%). Аспірант надає повну, стислу, зрозумілу, добре структуровану анотацію, коректно використовує наукову та загальноживану лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається невелика кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 2 кожного типу), якщо вони не заважають розумінню анотації.	5
Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 20%). Аспірант надає стислу, зрозумілу, добре структуровану анотацію, відносно коректно використовує наукову та загальноживану лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається певна кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 4 кожного типу), якщо вони не заважають або частково заважають розумінню анотації.	4

<p>Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 40 %). Аспірант надає інформацію не повністю, з порушенням принципу зв'язності. Анотація не є чітко структурованою. Аспірант робить велику кількість лексичних, граматичних та орфографічних помилок (5 та більше кожного типу), які частково заважають розумінню анотації.</p>	<p>3</p>
<p>Анотація за обсягом є замалою (500 знаків – більше 40 %). Аспірант не надає анотації взагалі, або анотація містить не пов'язані між собою речення із великою кількістю помилок усіх типів, що перешкоджає розумінню анотації.</p>	<p>2</p>

8. Рекомендована література

Базова література

1. Бахов І.С. Англійська мова для аспірантів та здобувачів / І.С. Бахов. – Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. – 276 с.
2. Навчально-довідковий посібник з англійської мови для аспірантів / Укладачі: Денисюк Н.Р., Кухарська В.Б., Плавуцька І.Р., Федак С.А. – Тернопіль: 2016. – 124 с.
3. Лишенко Л.Л. Навчальний посібник для аспірантів немовних факультетів “Practiceinscientificreading” / Л.Л. Лишенко, В.О. Ужик, О.А. Сергєєва. – Харків: ХНУ ім В.Н. Каразіна, 2004. – 120 с.
4. Липко З.М. “TestyourEnglish” (Vocabularyandgrammar) / З.М. Липко, А.В. Ковалева. – Навчальний посібник з тестування лексики та граматики для студентів та аспірантів немовних ВНЗ. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005. – 120 с.
5. Murphy R. English Grammar in Use / R. Murphy – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 392 с.
6. Foley M. Longman Advanced Learners’ Grammar / M. Foley, D. Hall. – Pearson Education (Longman), 2018. – 384 p.
7. Аутентичні тексти за фахом.

Допоміжна література

1. Хименко В.В. Навчальний посібник для аспірантів з англійської мови “Practical guide for postgraduates” / В.В. Хименко. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – 113 с.
2. Одаренко Н.Ю. Навчально-методичний посібник з граматики англійської мови «Граматичні труднощі перекладу» (для студентів старших курсів фізичних спеціальностей та аспірантів) / Н.Ю. Одаренко, Н.О. Лешньова. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2001. – 52 с.
3. Беляєва Е.Ф. Учбовий посібник для аспірантів медичних спеціальностей (Improveyourgrammar) / Е.Ф. Беляєва, Л.М. Христенко. – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2002. – 84 с.
4. M. Swan, C. Walter. How English Works. – Oxford : Oxford University Press, 2018. – 358 с.
5. Evans V. Enterprise. Grammar 4 // V. Evans, J. Dooley. – London: Express Publishing, 2016. – 160 p.
6. Wallwork A. English for academic research: Grammar, Usage and style / A. Wallwork. – NY. ^ Springer, 2013. – 252 p.
7. Hewings M. Cambridge academic English. An integrated skills course for EAP. Upper Intermediate / M. Hewings. – Cambridge: Academic Publishing, 2012. – 176 p.
8. IELTS 12 Academic with answers. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 136.
9. Geyte E. Reading for IELTS / E. Geyte. – London: Harper Collins Publishers, 2015. – 144 p.

Інформаційні ресурси

1. Bell English Online [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bellenglish.com/>
2. English with the BBC Service [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.shtml>
3. Oxford University Press [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oup.co.uk/>
4. OUPonline [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oup.com/online/>
Oxford DNB, online references, etc.

5. Longman Dictionary [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.ldoceonline.com/>
6. Internet Grammar of English (very academic) [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm>
7. English Grammar and Writing online [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.edufind.com/english/grammar/>
8. Good tests and exercises in English Grammar [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.usingenglish.com/online-tests.html>
9. Vocabulary and Grammar Exercises online [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.roseofyork.co.uk/learning.html>
10. English for learners [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.churchillhouse.com/english/learners.html>
11. What is the latest news in the Guardian? [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
British Press online
<http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm>
12. What is the word of the day? Oxford Dictionaries online... [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.askoxford.com/>
13. Enjoy English idioms with Cambridge University Press CUP Activity Page [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.dictionary.cambridge.org/activity.htm>
14. Basic English Sentence Structures. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.scientificpsychic.com/grammar/enggram2.html>
15. Practice on Tenses [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://unit3english.blogspot.com/2011/02/tenses-complete-study.html>
16. VOICE- ACTIVE AND PASSIVE [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://unit3english.blogspot.com/2011/02/voice-active-and-passive.html>
17. Quick Grammar Reference [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/quick-grammar>
18. Easy English 4U
<https://www.youtube.com/channel/UCRn9xrI65xmoRau6yxZz4Mg>
19. VOA Learning English. Learn American English and Much More [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.voanews.com/learningenglish/home/>
20. BBC Learning English [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/language/>
21. Engvid
<http://www.engvid.com/english-resources/>
22. Educator.com [Электрон. ресурс]. – Режим доступа:
<http://www.youtube.com/user/EducatorVids3>
23. English Grammar Reference and Exercises

<http://www.ego4u.com/en/cram-up/grammar>

24. Guide to Grammar and Writing

http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/quiz_list.htm

25. How to write a good essay

<http://www.youtube.com/watch?v=liyFKUFCQno>

26. 6 tips for giving a fabulous academic presentation

<https://www.wiley.com/network/researchers/promoting-your-article/6-tips-for-giving-a-fabulous-academic-presentation>

27. Academic presentation language

<https://www.youtube.com/watch?v=wAU1Vi2Bq-Q>